Rapport 2019:69

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning

Grus och sand i Apotekaregatan

RAÄ-nr Linköping 153:1
L2011:4081

Apotekaregatan

Linköpings stad och kommun

Östergötlands län

Helén Romedahl

Grus och sand i Apotekaregatan

Innehåll

Sammanfattning 2
Inledning 4
Områdesbeskrivning och tidigare arkeologiska undersökningar 4
Syfte och metod 4
Resultat 4
Referenser 4
Tekniska uppgifter 8

Omslagsbild: Korsningen mellan Ågatan och Apotekaregatan. Foto mot sydost, Östergötlands museums digitala arkiv..

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM
ARKEOLOGI OCH BYGGNADSVÅRD
Box 232 • 581 02 Linköping • 013 - 23 03 00 • www.ostergotlandsmuseum.se

Sammanfattning

Under september och oktober månad 2019 genomförde Östergötlands museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i Apotekaregatan, inom fornlämning L2011:4081 (RAÄ 153:1), Linköpings medeltida och historiska stadsområde. Arbetet utfördes i samband med ombyggnation av Apotekaregatan på sträckan mellan Ågatan och Storgatan. Ombyggnationen omfattade bl a nedläggning av markvärme samt trädplanteringar. Denna del av Apotekaregatan har blivit hårt exploaterad av diverse sentida markingrepp och ingenting av arkeologiskt intresse framkom.

Helén Romedahl
antikvarie

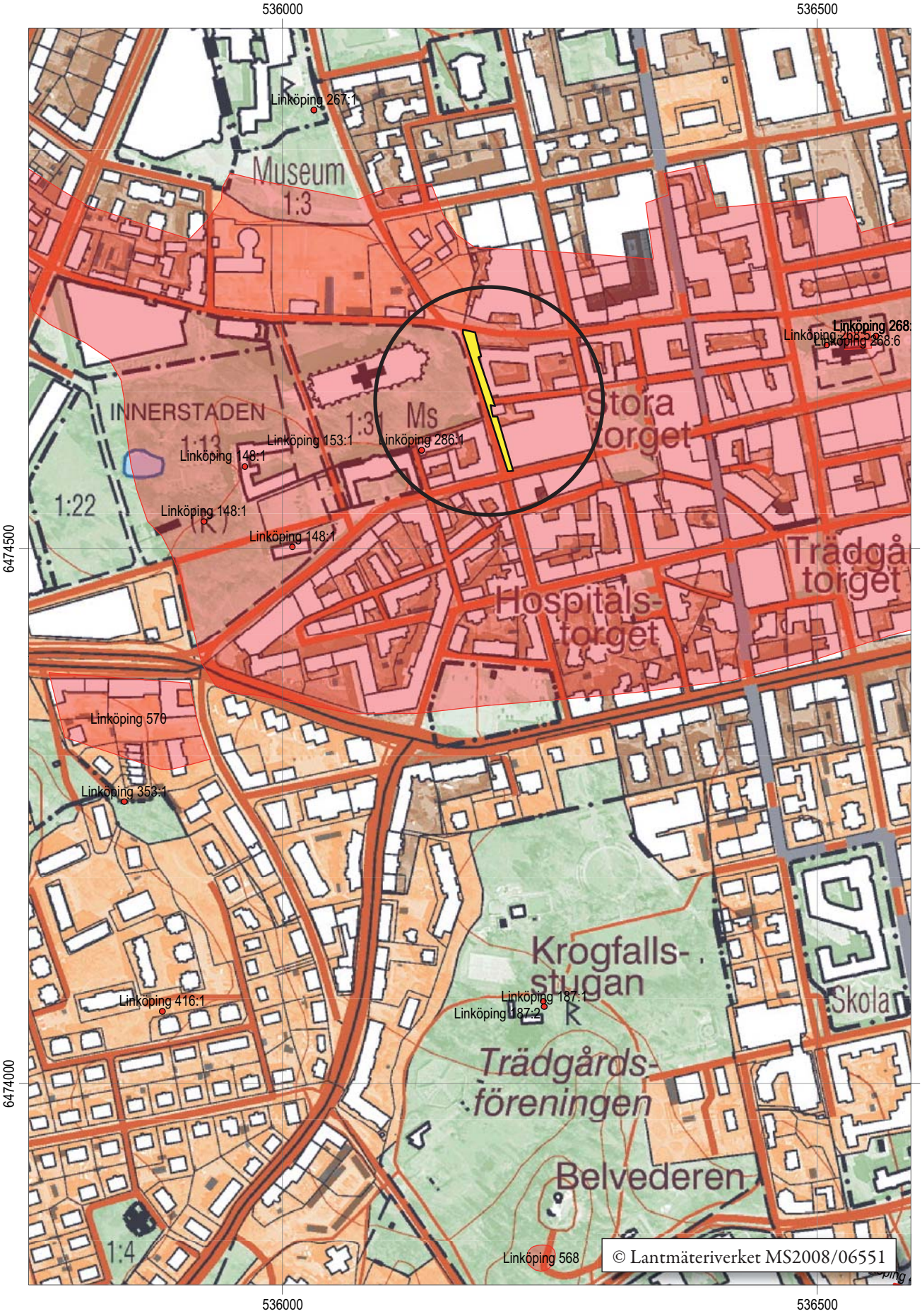

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:5 000.

Inledning

Under september och oktober 2019 genomförde Östergötlands museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i Apotekaregatan, inom fornlämning L2011:4081 (RAÄ 153:1), Linköpings medeltida och historiska stadsområde. Arbetet utfördes i samband med ombyggnation av Apotekaregatan på sträckan mellan Ågatan och Storgatan. Ombyggnationen omfattade bl a nedläggning av markvärme samt trädplanteringar. Denna del av Apotekaregatan har blivit hårt exploaterad av diverse markingrepp och ingenting av arkeologiskt intresse framkom. Arbetet utfördes på uppdrag av Länsstyrelsen Östergötland. För de arkeologiska kostnaderna svarade Linköpings kommun. Ansvarig för fält- och rapportarbetet var undertecknad.

Områdesbeskrivning och tidigare arkeologiska undersökningar

Apotekaregatan är centralt belägen direkt öster om Domkyrkan och inom Linköpings medeltida och historiska stadsområde, L2011:4081 (RAÄ 153:1). Den äldsta delen av gatan är den som löper mellan Ågatan och dagens Storgatan – en etapp som finns med i det äldre kartmaterialet, bl a på stadskartan från 1651 (figur 4). Namnet tillkom på 1700-talet och ersatte då den äldre benämningen Badhusgatan (Hök 1968). Ett fåtal arkeologiska undersökningar har utförts inom aktuell sträcka.

I samband med schaktning för elkablar genomförde Östergötlands museum år 2003 en arkeologisk undersökning i Apotekaregatan/Ågatan. Där framkom två nivåer med stenläggningar samt kulturlager. Lämningarna framkom på ett djup om 0,5 m under nuvarande marknivå (Björkhager 2003).

År 2010 och 2011 gjorde Östergötlands museum två mindre schaktningsövervakningar i Apotekaregatans östra respektive västra sida. Vid dessa undersökningar konstaterades endast sedan tidigare uppgrävda och återfyllda massor. Schaktdjupet vid 2010 års undersökning låg på 0,7 m. Vilket schaktdjup som var aktuellt vid undersökningen året därpå är inte angivet (Hörfors 2010 och 2011).

Undertecknad genomförde under april - juni månad 2019 en schaktningsövervakning i Apotekaregatan, i såväl delen norr som söder om Storgatan. Schaktdjupet låg på ca 1 - 1,5 m. Etappen norr om Storgatan konstaterades vara urschaktad och utgjordes enbart av återfyllda massor med grus och sand. I Apotekaregatan, söder om Storgatan, fanns emellertid sträckor med mycket välbevarade kulturlager samt konstruktioner i form av tidiga gatläggningar m m (Romedahl i manus).

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att tillse att fast fornlämning berördes så lite som möjligt att arbetsföretaget. Eventuellt framkomna fornlämningar skulle dokumenteras avseende karaktär och omfattning samt om möjligt dateras. Schaktdjupet låg på mellan ca 0,4 -1,5 m.

Resultat

Exploateringen berörde enbart recenta utfyllnadsmassor med grus och sand.

Referenser

Tryckta källor

Björkhager, V. 2003. *Arkeologiska undersökningar inom Linköpings stad*. Samlingsrapport 1995-2002. Östergötlands länsmuseum. Rapport 2003:53.

Hök, I. 1968. *Gatunamn i Linköping.* Linköping.

Hörfors, O. 2010. *Apotekaregatan – Återuppgrävda gamla elschakt.* Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning. RAÄ 153. Östergötlands museum. Rapport 2010:104.

Hörfors. O. 2011. *Apotekaregatan. Fjärrvärmeläcka.* Arkeologisk förundersökning. RAÄ 153. Östergötlands museum. Rapport 2011:28.

Romedahl, H. I manus.

Kartmaterial

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS)

D64-1:3. Linköpings stad. Stadsplan 1651. Johan de Rogier.

Linköpings stiftsbiblioteks samlingar

Geometrisk grundritning över Linköpings stad. 1696. Anders Nilsson.

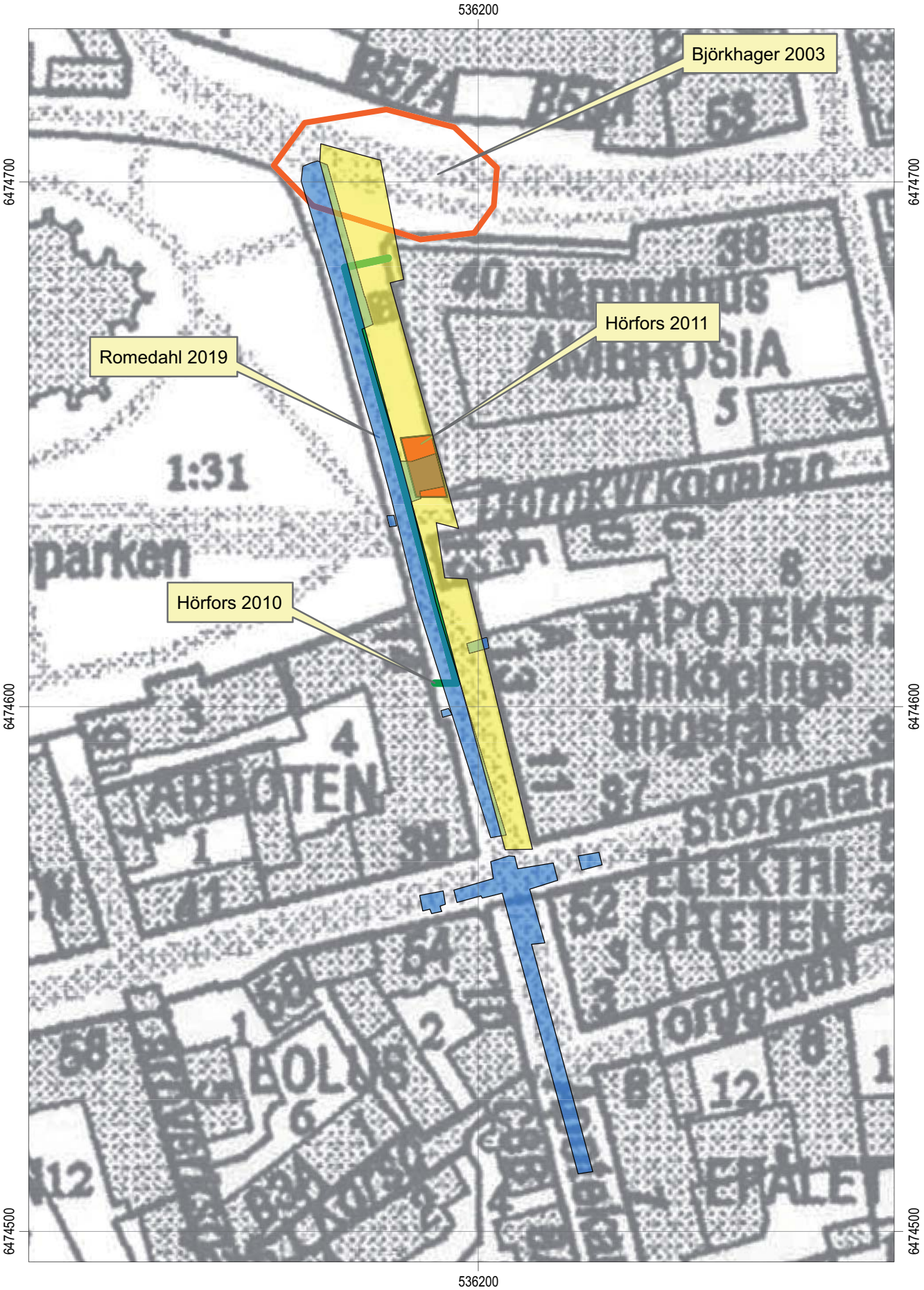

Figur 3. Det aktuella undersökningsområdet (gult) och tidigare undersökningar mot bakgrund av adresskarta över Linköpings stad. Skala 1:1000.

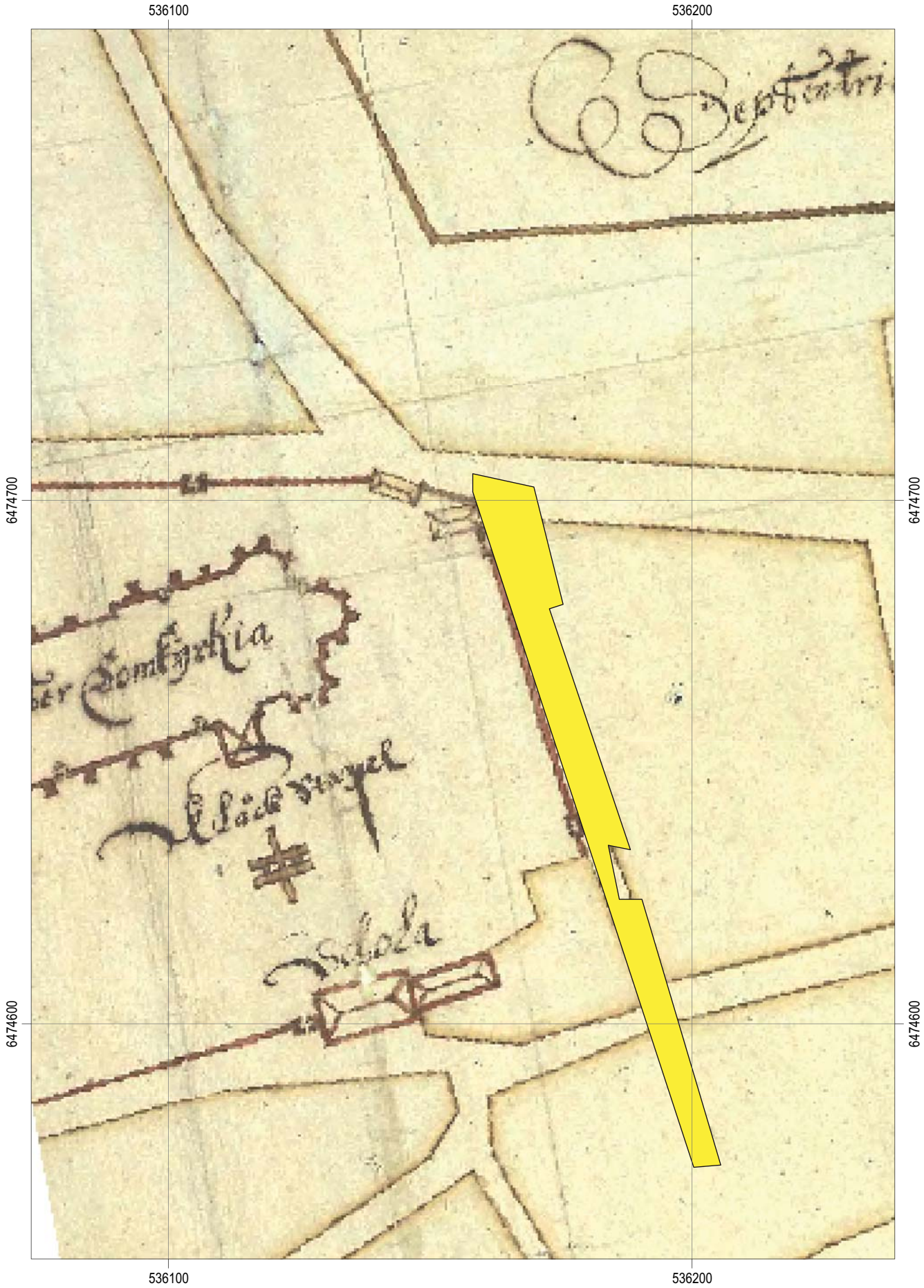

Figur 4. Undersökningsområdet mot bakgrund av 1651 års stadskarta. Skala 1:1000.

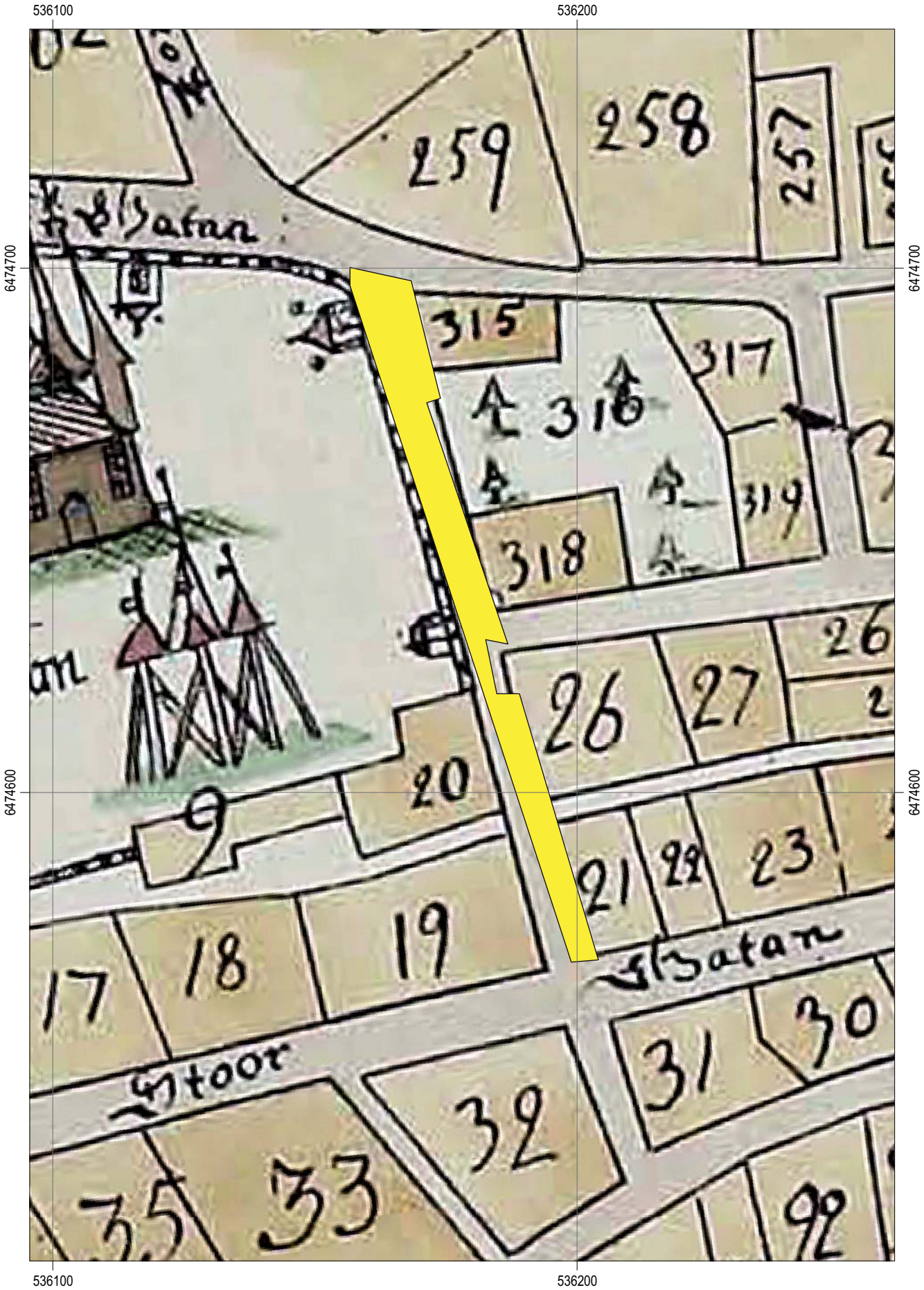

Figur 5. Undersökningsområdet mot bakgrund av 1696 års stadskarta. Skala 1:1000.

Tekniska uppgifter

Fastighet/lokal/område/sträcka	Apotekaregatan
Socken/stad	Linköping
Kommun	Linköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	L2011:4081 (RAÄ Linköping 153:1)
Digitala fastighetskartans blad	64F 7d SO
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Mätteknik	Manuell inprickning
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-3097-2019
Länsstyrelsens handläggare	Göran Gruber
ÖM dnr	0140/19
ÖM projektnr	001221
Beställare	Länsstyrelsen Östergötland
Kostnadsansvarig	Linköpings kommun
Projektledare	Helén Romedahl
Fältarbetstid	September - oktober 2019
Totalt undersöktes	ca 700 m^2
Fynd	-
Foto	-
Analyser	-
Grafik	Helén Romedahl
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273 Rapport 2019:69 © Östergötlands museum

Östergötlands museum utförde under september och oktober månad 2019 en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i Apotekaregatan, inom fornlämning L2011:4081 (RAÄ 153:1), Linköpings medeltida och historiska stadsområde. Arbetet utfördes i samband med ombyggnation av Apotekaregatan på sträckan mellan Ågatan och Storgatan. Ombyggnationen omfattade bl a nedläggning av markvärme samt trädplanteringar. Denna etapp av Apotekaregatan har blivit hårt exploaterad av diverse sentida markingrepp och ingenting av arkeologiskt intresse framkom.

ISSN 1403-9273
Rapport 2019:69

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM